

1772-2022
MAKÓ-
BELVÁROS

PALÁST

„Az Egyház tagjaiként mindannyiunknak meg kell gyógyulnunk abból a kísértésből, hogy az intézmény védelmét válasszuk az igazság keresése helyett. Isten segítségével járuljunk hozzá egy neki tetsző Anyaszentegyház felépítéséhez!” (Ferenc pápa)

A jelen a jövő múltja

Nemrégiben egy rádióműsorban ütötte meg a fületem ez a Karinthynek tulajdonított mondat, mely templomunk fölszentelésének 250. évfordulóján meghív minket arra, hogy elgondolkodjunk múltunkról, s a jelen valóságában megmaradva erőt merítsünk a jövőbe vetett reményhez.

Nem hiszem, hogy bárki vitatkozna azzal a megállapítással, hogy egy hosszabb-rövidebb történelmi időszakra visszatekintve a ziláltság, a megtörtség, a hiányok és a rendezetlenség mozzanatai sokkal erőteljesebben jelennek meg, mint mondjuk az alkotás, a szépség, a szelídség vagy az irgalmasság feltárulásai. Valószínűleg sokakban a 2022-es év is úgy fog megmaradni, mint az orosz-ukrán háború kirobbanásának, s a vele járó gazdasági válságnak az éve, s nem úgy, mint a belvárosi Szent István Király Plébániatemplom fölszentelésének 250. évfordulója.

A keresztények azonban azt vallják, hogy a történelem hatalmas folyamának valódi és lényegi áramlása nem a mégoly sokakat megmozgató és sodró erejű felszíni eseményekben, hanem bizony a mélyben zajló, rejtett áramlatokban hömpölyög. Keresztény szóhasználatnál élve ezt nevezük üdvtörténetnek. E szerint minden egyes folyamat és esemény vagy az üdvösség vagy a kárhozat történetének részét alkotja. A „történelmi szem” nem mindig látja tisztán, hogy mi miért történik, a negatív vagy pozitív előjeleket hajlamosak vagyunk elhamarkodottan kitenni az egyes események elé. Visszatekintve azonban már sokkal tisztábban látunk, s fel tudunk fedezni olyan mozgatórugókat és íveket, amikben Isten gondviselésének eszközeit látjuk meg. Így rajzolódik ki a kronosz mögött a kairosznak, vagyis Isten és a lélek szent és rejtett idejének története. Ezért van igazuk az első századok nagy keresztény gondolkodói közül mindazoknak, akik Isten türelmére és alkotóművészetére hívták fel kortársaik figyelmét. Közülük talán a legjelentősebb, Szent Iréneusz, már a II. században arról beszél, hogy a történelem

előrehaladásának rendje, azaz Isten „áramlásának mélysége” mindenestől gyengéd, finom, békés és türelmes rend. Iréneusz szerint „Isten országa gyengéd és nyugvó békébe merül, a Szentlélek hozzászokik ahhoz, hogy az emberek között lakozzék és bennük nyugodjék. Isten irgalma csendben és lassan érvényesül a világban. Az embernek minden időben puha és készséges szívet kell felajánlania Istennek, s türelmesen bele kell helyezkednie az időbeli kibontakozás folyamatába, ki kell várnia a fejlődés idejét.” Már a Jézus Krisztusig tartó folyamatban is minden egyes mozzanat Isten végtelen türelméről, s egyben szinte művészi módon való elrendezéséről tanúskodik. Iréneusszal szólva: az üdvtörténetnek egyfajta zenei ritmusa van, vagyis az örök Karmester bölcs szabályozottsággal, nagyvonalú tágassággal és kiváló nagylelkűséggel irányítja zenekarának muzikusait és alkotja meg a nagy művet. Az isteni terv és irgalom csendes és lassú érvényesülését az ókorban Isten türelmes rendjeként írták le. A teremtő Isten alkotóművészi szándéka tehát sosem fogyatkozik meg. Jubileumi évünkben elsősorban azokért adunk hálát, akik bátrak voltak e szent Alkotóművész munkatársaivá szegődni, s akik Makó-Belváros katolikus templomát 250 évvel ezelőtt felépítették. Ők hitték, hogy szándékaik és elhatározásaik a történelem Ura kezében vannak. Hitték, hogy nemcsak pénzből, hanem reményből is születethet valami új, valami érték. Igazuk lett!

Ennek a reménynek, ennek a kitartó, erőteljes, de rejtett és csendes folyamatnak a mozgatója, a tengelye pedig nem más, mint Jézus Krisztus, aki föltámadása és mennybemenetele óta új módon van jelen a történelemben. Krisztus halálán aratott győzelme miatt a történelem ezen túl mindenekelőtt szent történelem, ahol Ő fizikai szemeink számára észrevétlenül és titokzatosan, mégis valóságosan munkálkodik. Legyünk eszközei e műben a következő 250 évben is!

Zoltán atya

1772-2022

250 éves a Szent István Király Plébániatemplom

Megújult a

Szent Anna oltár

A mellékoltár képei naivabbnak, provinciálisabbnak látszanak. Szent Anna asszony — mint valami makói matriarcha — tanítja olvasni a kis Máriát, akinek feje fölött ott van a tizenkét csillagú korona. Mögöttük a Szűzanya édesapja, Szent Joachim áll, és ott vannak az angyalok, akik a rózsakoszorút hozzák a mennyből. Szent Anna lábánál látható attribútuma: kis kosárban a kézimunka. Ő a családi otthon becsületét és tiszteletét öregbíti. Hazánkban nagy volt a kultusza: Szent Anna tisztelete a ferencesek Mária-kultuszának sardjádéka. Az ovális oltárkép Alexandriai Szent Katalint vértanúságának eszközeivel: a kerékkel és karddal ábrá-

zolja. Mögötte vizet festett az ismeretlen festő, hiszen Katalin a hajósok védőszentje is. Nem hiányozhatott a török hódoltság után a makói templomból Szent Anna szellemsége. Bálint Sándor szerint Szent Anna támogatott bennünket a török elleni harcban, hálások voltak a hívek, hogy a haza megszabadult az ellenségtől. Az oltár fölirata: Szent Anna könyörögi érettünk!

A makói Római Katolikus Temetőben nyugvó papjaink (6. rész)

Településünk és plébániánk életében mindig döntő szerepük volt a katolikus lelkipásztoroknak. A vallási- és közéletben aktívan tevékenykedtek, személyüket nagy tisztelet és megbecsülés övezte. Rájuk emlékezünk röviden.

A TEMETŐBEN NYUGVÓ PAPOK:

Dr. Sziklássy István (Szeged, 1924 – Bp., 2003)

Eredeti neve Szurovicza volt. A család makói, de ő maga Szegeden született, majd az Egri Egyházmegyébe került. Miskolcon volt káplán. 1957-ben letartóztatták, őrizetben tartották, súlyosan bántalmazták. 1968-ban bíróság elé állították, három év börtönrre ítélték, de 1970-ben amnesztiával szabadult. Nyugdíjasként nyaranta sokat tartózkodott a Maros-parton lévő nyári lakjában. Onnan járt kisegíteni a bel-

városi templomba. Bár nem Makón halt meg, a családi sírboltba temették.

Dr. Török József (Makó, 1946 – Makó, 2020)

A Székesfehérvári Egyházmegye papja, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem egyháztörténész professzora, nyugalmazott tanszékvezető egyetemi tanár, pápai prelátus, címzetes prépost. Temetési szertartásán három püspök és mintegy negyven pap koncelebrált. Ez a szentmise volt az utolsó a régi templomi padokban.

A mai templom építése (4. rész)

(Tóth Ferenc nyomán)

1933-ban két zárt tölgyfa gyóntatószéket rendeltek Kucsas Imre asztalosnál. Ezeket a Fájdalmas- és a Lourdes-i oltárok helyére állították föl. Ezért Bogsán Károly főgondnok a templomkertbe barlangot tervezett, ide helyezték ki a Lourdes-i szobrot, itt a hívek napközben is fölkereshették. Csepregi Imre pápai prelátus új templomkerítést épített és Szabó Imre főmérnök tervei szerint Giba Antalnak az 1824. évi térképen jelölt kerítés-bástyáit rekonstruálták, a Havi Boldogasszony-kép végleges elhelyezésére oldalkápolnát építtetett. A Maros-menti Mária Napok alkalmából, 1948-ban a templomot kívül-belül újra festették.

A templom 200. évfordulójára készülve Borsos József plébános már 1968-ban kezdeményezte a templom teljes külső homlokzatának fölújítását. Nagy Imre szegedi grafikus tervei alapján, az Országos Műemléki Felügyelőség 200 000 forintos támogatásával a legelőnyösebb ajánlkozó, Fenyvesi Béla tatabányai kőműves végezte el a munkálatokat. Az Országos Műemléki Felügyelőség 3733/1969. sz. határozata szerint a homlokzati tagozatokat, párkányokat, lizénákat folyami homok adalékú vakolattal, meszelve kellett helyreállítani; a sima homlokzati mezőket teljes újravakolással és rostált kőporral, kidörzsölésmentes felületképzéssel kivitelezni. A bicentenárium alkalmából dr. Szilas József rektor áldotta meg a templomot, szentbeszédben ismertette a templom történetét.

1982-től — a hitélet elmélyítése mellett — a templomnak és a katolikus egyházhoz tartozó objektumoknak folyamatos karbantartása, az egyházi iskola újraindítása Katona Pál esperes buzgalmát dicséri. A II. vatikáni zsinat szellemében Bugár Mészáros Károlynak, az Országos Műemléki Felügyelőség szakreferens mérnökének tervei alapján az egyházmegyében elsőnek új liturgikus tér készült. Bugár a templomfestés tervét is elkészítette, amelyet Szűcs Antal makói szobafestő kivitelezett.

1983 januárjára elkészült a belső tér festése. A templom mai belső színhatását ekkor alakították ki. Az apszis vörösmárvány lizénáinak látványa márvány utánzatban végig vonul az egész templom függőleges falsávjain, valamint a boltozat hevederívén. Mindez hangsúlyossá teszi az eredeti barokk tagoló elemeket, és maradéktalanul megvalósul a templom tervezőjének elgondolása. A mennyezet nyolc színből álló sávossal készült, szélei fúvással lettek összedolgozva. A szobafestő lelakozta a főoltárképet és a stáció képeket. 23 karátos Dukaten arannyal aranyozta a főoltárkép keretét, a főoltárhoz tartozó két szobrot, a Szent Ferenc oltár kehely díszét, a Szent Antal oltár régi aranyozását. Hamis aranyozással újította föl a főoltár szobrait, az oszlopfejeket.

Az 1968-ban lebontott Szent János téri kápolna Nepomuki Szent János szobrának a kórus alatt alakították ki zárt részt. Az új liturgikus teret dr. Udvardy József szeged-csanádi megyéspüspök 1984. augusztus 20-án szentmise keretében áldotta meg.

"Isten temploma szent, s ti vagytok az." (1Kor 3,17)

Nyári úJVárosi hittanos tábor

Többéves hagyományunknak megfelelően idén is megszervezésre került az úJVárosi Szent László Király Plébánia hittanos tábora, melyre a hittanórákon és a plébániai életben aktív hittanosok kaptak meghívást. Az eddigiektől eltérően viszont ezen a nyáron nem Makó, hanem a kismarosi Csattogó-völgy szép hegyes vidéke volt a helyszín. Ezért is választottuk ezúttal a tábor témájaként a teremtett világot.

Egy csütörtöki nap reggelén indultunk Kismarosra. A szállásunkul szolgáló faházak elfoglalása után egyből egy kis erdei, hegyi kirándulásra mentünk, és rácsodálkoztunk az élénk tárul Duna látképére. A Makói Általános Iskola Almási és Bartók Tagintézményeiből, a József Attila Gimnáziumból, a Makói Katolikus Általános Iskolából és a Szikszai György Református Általános Iskolából érkezett gyerekek gyorsan megtalálták régi és új barátaikat. Az esti ima során mindenki hálát adott a teremtett világ szépségéért, és felismerte, hogy mindegyi-

künk Istennek egy nagy ajándéka saját maga és a másik ember számára.

Másnap délelőtt Nagymaroson hajóra szállva egy gyönyörű hajóúton vettünk részt a hegyektől övezett Dunán. A délutánt pedig Visegrádon töltöttük, ahol bejártuk a Királyi Palotát, és megismerkedtünk történelmünk néhány ide köthető epizódjával. Este a gyerekeknek lelkiekben sokat adó szentmisét mutatott be plébánosunk, Pálfi Zoltán

atyja. Szombaton erdei kisvasúttal Királyrétre mentünk, ahol a környék tavait útba ejtve kirándultunk a szép teremtett környezetben. Délután közösségépítő játékokat játszottunk, majd a táborban szerzett élmények közös felelevenítésével zártuk a napunkat.

Táborunk utolsó napján, útban hazafelé Vácon megálltunk egy időre, hogy vasárnapi szentmisén vegyünk részt, és a belváros látnivalóival ismerkedjünk. Makóra gyerekek, hittanárak és segítők élményekkel eltelve, lelkiekben gazdagodva érkeztek haza.

Cseh Gábor

Keresse honlapunkat: www.makoujvaros.hu

Énekszó vs. motorzúgás vs. mennydörgés Avagy Görögkatolikus kántorok és Zarándok motorosok Makón

Milyen tartalmas ez a forró, tikkasztó nyár a makói görögkatolikus parókia háza

táján! Csupa vakációs program, lélekelvonó együttlét. 2022. július 27. és 30. között most először adhattunk ott-hont a görögkatolikus kántorok találkozójának. Kocsis Fülöp érsek atya vezetésével egész napos koncertműennyel ajándékoztak meg minket a találkozó résztvevői.

A csilingelő, kristálytisza szopránokat és a zengő tercekkel díszítő basszusokat hallgatva az imádságos idő is valahogy felemelkedik, mintha felhőből épült, habkönnyű lépcsőkön kerülnék közelebb Istenhez.

Utrenyék, déli imádságok és vecsernyék ölelésében szállt az énekszó, liturgikus dallamíveken utaztunk négy napig kellemes, vidám és tartalmas beszélgetésekkel, sétákkal tarkítva s közben megmutathattuk meleg-

szívű kedves városunkat.

A kántortalálkozó zárásaként együtt ünnepelhettük a Szent István király Plébániatemplom építésének 250. évfordulóját, ahol a görögkatolikus kántor kórus Bubnó Tamás vezényletével kísérte és díszítette az ünnepi Szent Liturgiát, melyet ebből az alkalomból Kocsis Fülöp metropolita végzett, majd megáldotta az ünnepre érkező motoros zarándókat és veterán autósokat és gépjárműket.

Micsoda ünnep volt! Mekkora vihar kerekedett!

Bizony még az unokáimnak is emlegetni fogom, hogy amikor 250 éves volt a Szent István templom és érsek atya az útkeresés gondolatsorában megosztotta velünk, hogy bár fiatal korában sokat járt Makón és

korán készült a papi hivatásra, de nem gondolta, hogy egyszer püspökként tér majd vissza városunkba és pláne nem gondolta, hogy motoron! Ezzel előkészített nekünk egy kedves örök emléket, amire mi nem gondoltunk, hogy a Mise után finom gulyásleveses tényérokkel kacagva futunk a sekrestyébe, ahol a lépcsőn és itt-ott helyet találva kanalazunk közösen és örömmel

törölgetjük ázott homlokunkról az enyhülést hozó esőcseppeket!

Horváth-Kompár Bea

"Isten temploma szent, s ti vagytok az." (1Kor 3,17)

“Hűséggel a hitben” – könyvajánló 1. rész

Templomunk, a Makó-belvárosi Szent István Király Plébánia-templom 250 éves jubileumát ünnepeljük, hiszen két és fél évszázada, 1772-ben Szent István király oltalmába ajánlva szentelték fel. A jeles alkalomból sor került egy kötet összeállítására, melyben a templom történetének legfontosabb eseményeit foglalják össze szakemberek, kutatók, történészek és számos hiteles visszaemlékezést, valamint néhány lelkipásztor írását is olvashatjuk a könyv lapjain. A cikkeket alapos kutatómunka után a szerkesztő, dr.

Halmágyi Pál gazdag képanyaggal egészítette ki. Nyelvi lektorként a szövegek több változatát is olvashattam, így az alábbiakban szívesen ajánlom kedves Olvasóinknak a kötetben szereplő cikkeket, tanulmányokat.

Elsőként Kiss-Rigó László megyéspüspök atya köszönti az Olvasókat a könyv lapjain. Püspök atya a templom közösségi voltára irányítja tekintetünket, a találkozás fontosságát hangsúlyozza - mind az emberek, mind az ember és Isten közötti kapcsolat elmélyítését emeli ki. Itt olvashatjuk az alábbi sorokat: “..mindannyian Isten szent temploma vagyunk, ha hallgatjuk Isten ígését és a Szentlelket befogadjuk, ha az Eucharisziában a szívünkbe költözhet.” E gondolat jól illeszkedik Szent Pál korinthusiakhoz írt leveléből vett jubileumi mottónkhoz (1Kor 3,17): “Isten temploma szent, s ti vagytok az.”

Ezt követi polgármesterünk, Farkas Éva Erzsébet írása, aki köszöntőjét egy ókeresztény himnusz keretei közé zárta. Hite és elkötelezettsége tükröződik soraiban, amint az élő kövekről beszél, az eddigi közösségek megtartó hitéről vall. Írásából kiderül, milyen gazdag lelki program, hányféle tevékenység szolgálja ma is közösségünk lelki fejlődését.

“Kérem és kívánom, hogy e kötet méltó helyre kerüljön városunk történetében, olvasva sorait megtaláljuk benne a szívet, a lelket s az elmét érintő gondolatokat, melyek tovább gyarapítják hitünket, növesztik Isten és embertársaink iránti szeretetünket...”

Gyulay Endre nyugalmazott püspök atya Mit rejt egy templom? című írásában rámutat, milyen hosszú az út a betlehem-i jászoltól Krisztus keresztáldozatán át a mai szentmiseáldozatig. Írásának különlegessége, hogy önvizsgálatot rejt el sorai között, s ez által is tanít, őszinteségre int. Írását az alábbi sorokkal zárja: “Urunk! Hála néked templomunkért. Köszönjük, hogy megújult, dicsőségedre benne sok minden szebb lett. Segíts, hogy mi is, de többi megkeresztelt testvérünk is szívügyének tartsa e templom Urát, Jézust, növekedve kegyelmében, remélni tudja megígért üdvösségünket! Biztatására pedig a hozzá vezető útról, az egymás iránti szeretetről le ne térjen!

Adja meg és áldja meg Istenünk a következő 250 évet!”

Dr. Halmágyi Pál szerkesztő

A történelmi tárgyú szemelvények között elsőként dr. Tóth Ferenc írása olvasható. Az 1247-es Velnök említésével kezdi városunk történetét, ám számos viszontagság után 1699-től indul rohamosan újra fejlődésnek a település. 1656-ból fennmaradt ugyan Pálffy Tamás plébános neve, de a szegedi ferencesek látták el 1712-ig a makói hívek lelki gondozását. Ezt követően világi papok álltak a templomok élén. Először egy paticsfalú templomról kapunk hírt, amelyet néhány évig használtak, majd 1718-ban a makóiak tégeléből megépítették újabb templomukat. A jelenlegi Hinelbader János óaradi polgári építőmester építette. 1765. január 8-án Sterk János címzetes kanonok őt bízta meg az építési munkák elvégzésével. Erről német nyelvű szerződés tanúskodik. Az építés mozdítója és bonyolítója Gerlicze János főbíró és templomgazda volt, aki anyagilag

is hozzájárult az építéshez.

Magáról az építkezésről Gilicze János összefoglalójában olvashatunk. Tanulmánya részletesen feltárja a bevételekre és a kiadásokra vonatkozó információkat, a nyersanyagok beszerzésére vonatkozó tényeket, olyan alaposan, hogy nemcsak a mesterek munkabérére, de az utolsó “kerekfejű” szegekre vonatkozóan is megbízható adatokkal szolgál. A

következő nagyobb beruházás 1790-ben történt: a toronysisak zsindelezés helyett barokk stílusú bádorg toronysüveget kapott. 1816-ban kötöttek szerződést az orgona elkészítésére vonatkozóan, Thomas Walter kapta a megbízást. Az orgona átadásakor készült el a torony órája is, a mester neve azonban nem maradt fenn. A tanulmány 1895-ig részletesen bemutatja a felújításokat, renoválási munkákat, valamint kitér a Csanád vezér téri püspöki rezidencia 1768-ban elkezdődött építkezésére is. Dr. Zakar Péter A makói plébánia 1848/49-ben című tanulmányából pontos kultúrtörténeti ismeretekhez jutunk a forradalom és szabadságharc idejére vonatkozóan. Ekkor a városban majdnem kétszer annyi református élt, mint

katolikus. Lonovics József püspök és Makra Imre plébános levelezése alapján számos érdekes adalékot ismerhetünk meg a nemzeti őrsereg felállításáról, illetve a hazaszeretet vonatkozásában - a plébános beszéde alapján, melyet V. Ferdinánd születésnapja alkalmából tartott. Így történt azután, hogy Makra Imre tábori lelkész lett, Lonovics József pedig egri érsek. Később Makra visszatért Makóra. A tanulmány gazdagon illusztrálja a plébánia káplánjainak történetét is. Dr. Barna Gábor a Mezey kántordinasztia kutatója. A Mezey István makói működéséről írt tanulmánya Makó és Kunszentmárton templomi éneklésének összefonódását mutatja. 1876-ban választották meg, de már 1880-ban felfüggesztették. Később Kunszentmártonban folytatta kántori szolgálatát.

Mészáros Ildikó, a kötet nyelvi lektora

"Isten temploma szent, s ti vagytok az." (1Kor 3,17)

Mária elhunyt

Már a legkorábbi időktől megemlékeznek Mária elszenderedéséről az egyházban. A 4. században templomot emelnek a sírja fölé, az 5. századi Karthagói zsinaton leírják a történetet, amely nem maradt meg az evangéliumokban, hiszen azok középpontjában Jézus Krisztus áll.

Az evangéliumon kívüli elbeszélések szerint három nappal földi életének vége előtt az Úr anyaga jelezte Máriának, hogy mikor fog meghalni, így elkezdett készülni. Megmosakodott, felöltözött és várta Fiát. Jeruzsálemnek abban a kis házában volt ez, ahol annak idején a Szentlelket is várták a tanítványok. A beszámoló szerint felhőfelhő hátán gyülekezett akkor, amikor a tanítványokat is hozták a föld különböző vidékeiről.

Egyszer csak hatalmas villámlás, ézgenés és eső támadt... János apostol belépett Mária szobájába... Íme az Úr összes tanítványa ott állt szobája ajtajában, kivéve Tamást. Mindegyikük felhőben érkezett... beléptek, köszöntötték... Az Úr napja harmadik órájának elérkeztek... szállt le most Krisztus az angyalok sokaságával és magához vette szeretett anyjának lelkét. Hatalmas ragyogás támadt. A ragyogás megszűntével Mária lelke felvétetett a mennyekbe... Az apostolok... zsolotározások közepette Sión hegyéről a Gecemáni kertbe, Jozafát völgyébe vittek a szent testet...

Lassan, némán haladt a temetési menet... gyász nem illet annak elhunytához, akinek lelkét az egész szellemvilág, az

angyali fejedelmek királyukkal együtt fogadták, s aki szent Anyjának lelkét életteremtő kezeibe fogadta. A halottas ágy körül haladtak az árvaságra jutott keresztény család tagjai, mögöttük tolongtak a zsidók gúnyolódva, fenyegetve a Szűzanya testét.

Az ikonon van egy érdekesség. Egy zsidó férfi felháborodva megy a koporsóhoz, hogy ennek az aszszonynak a fia keltett akkora zúrt Jeruzsálembe, és most ilyen tisztelet övezi... ki akarja borítani a földre a testet, de ahogy a koporsóhoz ér, leszárad a keze, a képen angyal vágja le...

...nagy tisztelettel helyezték el a sírboltba... Akkor Tamás hirtelen az Olajfák hegyére vezetett, és látta a legszentebb testet, amint az égbe emelkedik. A koporsóban maradt Mária szemfedője. Az üres koporsó valami egészen különleges illatot árasztott... A felhő, amely odahozta őket most mindegyiküket a saját helyére vitte vissza.

Keleten az ünnep az V. században terjed el, Róma a VII. században vette át, majd a VII. századtól a Boldogságos Szűz mennybevitelének nevezik.

Szent István királyunk olyan fontosnak tartotta Mária égi születésnapját, hogy annak idején ezen a napon ajánlotta Magyarországot az Istenszülő oltalmába. Ezért nevezzük őt Magyarország Égi pártfogójának, Patrona Hungariae-nak.

István 1038-ban Nagyboldogasszony napján halt meg.

Biró István

Nő a fa

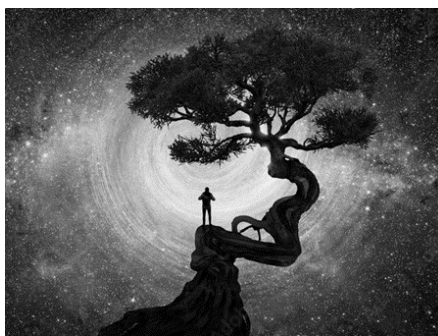
Gyönyörű és igen különleges növény a fa. Van gyökérzete, törzse, vastag-vékony ágai és levelei.

A felnőtt ember jól hasonlítható hozzá. A gyökérzet a génjei, temperamentuma, gyerekkora, neveltetése, környezete. A törzs az alapvető viszonyulása az élethez. Jót vár tőle? Bíz benne? Szépnek látja?

A vastagabb ágak a súlyosabb, jelentőségesebb döntések az életben, míg a vékony ágak a személy életére kis hatást kifejtő döntések. Érett fává válik az egyén, mire képessé válik a kritikus gondolkodásra, az önreflexióra és önnevelésre. Soha nem érzük el a tökéletes önrendelkezést, de kitartó munkával nagyban alakíthatjuk azt, akit önmagunknak nevezünk.

Minden fának vannak évgyűri és mi emberek sem tudunk elszakadni a múltunktól. Lehet gyógyulni, tanulni vagy változtatni, de elszakadni nem.

Tökéletesen egyenes fát még nem láttam és éppen így a mi életünk, döntéseink következtében hajlik, dől a jó vagy rossz irányba. Nehezen tudnám meghatározni, mi pontosan a jó, de

azt hiszem, ezt mindenkinek magának kell éreznie. Valahol a belső ember érzékeli, hogy a mulandó és örök értékek között inkább növekszik és erősödik, vagy csapong és csalódik.

A magunk fájáért vállalni kell a felelősségünket, hogy az Életből táplálkozva, mint rossz kérget elvethessük, ami ridegít, betegít, helyet adva a változásnak és friss irányoknak, hogy gyönyörű fává érvünk. A régi sérelmeket el kell engedni, mert sebesülésből nem lehet táplálkozni, előrehaladni.

Országunk fája a kereszténység örök értékeinek gyökérzetéből nőtt; vihartépte, de erős fa, mely az ég Szűz Mária oltalmazó kékje felé tör. Ahogy az egyházunk is az egyes emberekből áll össze, úgy a nemzetünk jövője is a mi döntéseinkből, tisztességes életünkéből, munkánkából tud épülni. A nehéz idők nyomot hagynak rajtunk, de a jóban való kitartás, az Isten felé való törekvés az évek alatt meghozza a gyümölcsét!

Baranyi-Bozi Károly

A 250 éves Szent István Király Plébániatemplom vendége volt Sebestyén Márta énekművész

A Filharmónia Magyarország hagyományos OrgonaPont sorozata keretében Sebestyén Márta énekművész és Szamosi Szabolcs orgonaművész adott koncertet augusztus 4-én, csütörtökön este a makói Szent István templomban Nyújtsd ki mennyből címmel. A szép számú közönséget és a művészeket Pálfai Zoltán plébános atya köszöntötte.

Sebestyén Márta Kossuth-, Liszt Ferenc- és Grammy-díjas, a magyar kultúra nagykövete. Különleges énekhangjával, zenei műveltségével és egyedi személyiségével varázsolja el a közönséget.

Az első varázslat a Tengernek fényes csillaga kezdetű gregorián népénekként vette kezdetét. A templom kórusáról megszólaló dallam az angyalok énekét sugározta. Ezt Kodály Zoltán Missa Brevisének két tétele követte. Az énekesnő a klasszikus népzene mellett szívesen énekel egyházenét is. Sebestyén Márta azon túl, hogy furulyán is közreműködött, feldolgozta a 104. zsoltárt - Dicsérd az Urat, lelkem! Ebben a feldolgozásban Sumonyi Zoltán író volt segítségére.

Az ezt követő népének - Angyaloknak nagyságos asszonya - az orgonaművészt arra ösztönözte, hogy improvizáljon, játszon e dallammal.

Egy orgonaművész repertoárjából nem maradhat ki az orgo-

na koronázatlan királya, J.S. Bach sem. Az a-moll prelúdium és fúgát hallhattuk nagyszerű előadásában. Majd Bartók Béla dallamai csendültek fel az orgonista játékában.

Szamosi Szabolcs Liszt Ferenc-díjas orgonaművész dinamikus, improvizatív játékról híres, újtó, ám a zenei hagyományokat mindig szem előtt tartó művész. A Filharmónia Magyarország vezetőjeként a magyarországi klasszikus zenei élet egyik motorja, számtalan komolyzenei program, esemény – köztük az OrgonaPont koncertsorozat – ötletgazdája és szervezője.

Meg kell említenünk, hogy az orgonista szólókoncertje mellett az est során végig kísérte a művésznőt is.

A hangverseny második részében Sebestyén Márta ismert dallamokkal hódította meg a közönséget. Szőrényi-Bródy: István a király című rockoperából Réka dala ihletett mindenkit egy kis belső éneklésre. Majd egy Mária dallam - a hangversenysorozat címadó éneke: Nyújtsd ki mennyből - moldvai változatában véltük kicsengeni az ismerős dallamokat.

Végül Tolcsvay Magyar Miséjéből a Kyrie és a Sanctus zárta méltóképpen és emelkedetten a templomi hangversenyt.

Köszönjük, hogy részesei lehettünk ennek a felemelő zenei élménynek.

Hajdúné Siket Márta

GYEP-KIRÁNDULÁS

ZENEKARI ÉVADZÁRÓ

ELKÖSZÖNTÜNK HEDVIG NŐVÉRTŐL

NAGYBOLDOGASSZONY ÜNNEPÉN

Keresse honlapunkat: www.makobelvaros.hu

Máriapócsi Tanévszáró

Június 25-én volt a Pedagógusok Tanévszáró búcsúja Máriapócsban. Szent Tamás Óvodánk dolgozói és István atya is részt vett ezen az Ünnepeken.

Hosszú utunkat kipihenve egy kicsiny sétát tettünk a Kegyetemplomban, ahol megnézhattuk az Istenszülő ikon könnyező képét, és a templom minden apró csodá-

it. Ezt követően a 2021/2022-es tanévszáró ünnepség a Szent Liturgia keretében a templom előtti téren volt megrendezve.

Utána az Oktatásért, Hitoktatásért járó elismeréseket adták át. E helyen tudtunk ismerkedni a görögkatolikus intézmények dolgozóival. Találkoztunk a szolnoki vezetőséggel és a kollégákkal is, ahol rövid eszmecsere keretében megbeszél- tük a jövővel kapcsolatos terveinket, találkozási lehetősége-inket.

A Kegyhely mellett lévő Fatemplomot is körbe jártuk és egy kellemes sétát tettünk. A hely különleges, és ahogy István atya mesélt e hely történetéről, egyszerűen magával ragadó. Köszönjük neki ezt is!

Kis csapatunk hazaérve kicsit fáradtan, de izgalommal teli napot zárt.

Szilágyiné Tamás Nóra

"Isten temploma szent, s ti vagtok az." (1Kor 3,17)

Ferenc pápa *Apai szívvel* kezdetű apostoli levele Szent Józsefről (6. rész)

2020. december 8-án, Szűz Mária szeplőtelen fogantatásának főünnepén a Szentatya nemcsak különleges Szent József-évet hirdetett, hanem egy hosszabb lélegzetű levelet is közzétett, amelyben Szent József alakját állítja példaképül a mai hívők elé. Az alábbiakban ennek az apostoli levélnek a teljes fordítását közöljük. Ferenc pápa *Patris corde* kezdetű apostoli levele abból az alkalomból, hogy százötven éve nyilvánították Szent Józsefet az egyetemes Egyház védőszentjévé.

6. Dolgozó apa

A Szent Józsefet jellemző egyik vonás, mely az első szociális enciklika, XIII. Leó *Rerum Novarum* óta nagy hangsúlyt kapott, az ő munkával való kapcsolata. Szent József ács volt, aki becsületesen dolgozott, hogy családjá megélhetését biztosítsa. Jézus tőle tanulta meg annak értékét, méltóságát és örömét, hogy az ember a saját munkájával megkeresett kenyeret eszi.

Korunkban, amikor úgy tűnik, hogy a munka ismét sürgető társadalmi kérdéssé válik, és a munkanélküliség olykor megdöbbentő méreteket ölt, még olyan országokban is, ahol évtizedeken át bizonyos mértékű jólétben éltek az emberek, meg kell értenünk – új tudatossággal – a méltóságot adó munka értelmét, melynek József példamutató védőszentje.

A munka az üdvösség művében való részvétellel válik, alkalommá

Isten országa eljövételének felgyorsítására, az ember képességeinek és tulajdonságainak kifejlesztésére, hogy a társadalom és a közösségépítés szolgálatába állítsuk őket. A munka lehetővé teszi nemcsak önmagunk megvalósítását, hanem mindenekelőtt a társadalom eredendő alapsejtének, a családnak a kibontakozását. Az a család, ahol nincs munka, jobban ki van téve nehézségeknek, feszültségeknek, szakadásoknak, sőt a felbomlás kétségbeesett és kétségbeejtő kísértésének. Hogyan beszélhetnénk az emberi méltóságról anélkül, hogy el ne köteleznénk magunkat annak érdekében, hogy mindenkinek legyen lehetősége a méltó megélhetésre?

Az a személy, aki dolgozik, bármi legyen is a feladata, magával Istennel működik együtt, és bizonyos mértékben a körülöttünk lévő világ teremtőjévé válik. Korunk válsága, mely gazdasági, társadalmi, kulturális és spirituális válság, mindenki számára felhívást jelenthet a munka értékének, fontosságának és szükségességének újrafelfedezésére, hogy elkezdődjön egy új „normalitás”, amelyben senki sincs kirekesztve. Szent József munkája arra emlékeztet bennünket, hogy maga az emberré lett Isten sem vetette meg a munkát. A munka elvesztésének, mely sok testvérünket és nővérünket sújtja, és amely az utóbbi időben csak fokozódott a koronavírus-járvány miatt, figyelemzetésül kell szolgálnia arra, hogy átgondoljuk prioritásainkat. Kérjük Szent Józsefet, a munkást, hogy megtaláljuk a módját annak, hogy elkötelezetten kijelenthessük: egyetlen fiatal, egyetlen ember, egyetlen család se legyen munka nélkül!

7. Árnyékként kísérő apa

Jan Dobraczyński lengyel író a *Cień Ojca* [Az Apa árnyéka] című könyvében[24] regény formájában mesélte el Szent József életét. Az árnyék szugesztív képével határozza meg József alakját, aki Jézus irányában a mennyei Atya földi árnyéka: őrizi, védi őt, sosem szakad el tőle, szüntelenül kíséri lépteit. Gondoljunk csak arra, amire Mózes emlékezteti Izraelt: „A pusztában [...] láttad, hogyan vitt téged az Úr, a te Istened az egész úton: ahogy az ember a saját fiát viszi” (Mt 1,31). József így gyakorolta apaságát egész életében.[25]

Apává nem születik, apává válik az ember. És nemcsak azért válik azzá, mert gyermeke születik, hanem azért, mert felelősséggel tördik vele. Valahányszor valaki felelősséget vállal valaki másnak az életéért, bizonyos értelemben apaságot gyakorol irányában.

A mai társadalomban a gyerekek gyakran apátlannak tűnnek. A mai Egyháznak is szüksége van atyákra. Mindig időszerű Szent Pálnak a korintusiakhoz intézett intelme: „Ha tízezer tanítótok volna is Krisz-

tusban, atyátok nincs sok” (1Kor 4,15); és minden papnak vagy püspöknek képesnek kellene lennie hozzáfűzni, mint az apostol: „Az evangélium hirdetése által én adtam nektek életet Krisztus Jézusban” (uo.). A galatáknak pedig azt mondja: „Gyermekeim, a szülés fájdalmait szenvedem újra értetek, amíg Krisztus ki nem alakul bennetek” (Gal 4,19.)

Apának lenni azt jelenti, hogy a gyermeket bevezetjük az élet megtapasztalásába, a valóságba. Ne tartsd meg magadnak, ne börtönözd be, ne birtokold, hanem tedd képessé arra, hogy döntsön, szabad legyen, elinduljon! Az apa jelző mellett a hagyomány vélhetően ezért adta Józsefnek a „tisztaságos” jelzőt is. Ez nem egy merőben érzelmi megjelölés, hanem a birtoklás ellentétét kifejező viselkedésmód összefoglalása. A tisztaság a birtoklástól való mentesség az élet minden területén. A szeretet csak akkor valódi szeretet, ha tiszta. A birtokolni akaró szeretet végül mindig vesztélyessé válik, bebörtönöz, megfojt, boldogtalanná tesz. Maga Isten is tiszta szeretettel szeretete az embert, szabadon hagyva arra, hogy hibát kövessen el és szembe forduljon vele. A szeretet logikája mindig a szabadság logikája, és József rendkívül szabadon tudott szeretni. Sosem helyezte önmagát a középpontba. Úgy tudott élni, hogy nem önmagát, hanem Máriát és Jézust helyezte életének középpontjába.

József boldogsága nem az önfeláldozás logikájában, hanem az önajándékozás logikájában rejlik. Sosem látunk ebben a férfiban frusztrációt, hanem csak bizalmat. Huzamos hallgatása nem panaszkot, hanem állandó, konkrét bizalmi gesztusokat feltételez. A világnak

apákra van szüksége. A világ elutasítja az uralkodókat, vagyis elutasítja azokat, akik mások birtoklásával akarják saját ürességüket betölteni; elutasítja azokat, akik összekeverik a vezető szerepet a parancsolgatással, a szolgálatot a szolgálalkúséggal, a vitát az elnyomással, a szeretetet a segélyezéssel, az erőt a pusztítással. Minden igazi hivatás önmagunk odaajándékozásából születik, ami az egyszerű áldozatvállalás érett formája. A papi hivatásban és a megszentelt életben is ilyen érettségre van szükség. Ahol egy hivatás, legyen az házasi, cölebsz vagy szűzi hivatás, nem éri el az önajándékozás érettségét, hanem megáll a pusztán áldozati logikánál, akkor ahelyett, hogy a szeretet szépségének és örömeinek a jele lenne, félt, hogy a boldogtalanság, a szomorúság és a csalódottság kifejezésévé válik.

Az az apaság, amely nem enged annak a kísértésnek, hogy gyermekei életét élje, mindig teret nyit az újdonság előtt. Minden gyermek mindig misztériumot, újdonságot hordoz magában, amelyet csak egy olyan apa segítségével lehet napvilágra hozni, aki tiszteletben tartja az ő szabadságát. Egy olyan apa segítségével, aki tudatában van annak, hogy nevelő tevékenységét csak akkor fejezi be és apaságát csak akkor éli meg teljesen, amikor önmagát „hasztalanná” tette, amikor azt látja, hogy gyermeke önállóvá válik, és egyedül jár az élet útjain, amikor József helyzetébe kerül, aki mindig tudta, hogy a gyermek nem az övé, hanem egyszerűen a gondjaira bízott. Alapvetően ez érteti meg velünk, miért mondja Jézus azt, hogy „senkit se szólítsatok a földön atyának, mert egyetlen a ti Atyátok, a mennyei” (Mt 23,9). Valahányszor olyan helyzetben vagyunk, hogy az apaságot kell gyakorolnunk, mindig emlékeznünk kell arra, hogy az sosem a birtoklás gyakorlása, hanem egy „jel”, mely egy magasabb rendű apaságra utal. Bizonyos értelemben valamennyien mindig József állapotában vagyunk: annak az egyetlen mennyei Atyának az árnyéka vagyunk, aki „felkelti napját gonoszokra és jókra, és esőt ad igazaknak és hamisaknak egyaránt” (Mt 5,45); olyan árnyék, amely követi a Fiút. „Kelj fel, fogd a gyermeket és anyját” (Mt 2,13), mondja Isten Szent Józsefnek.

Ennek az apostoli levélnek az a célja, hogy növelje a szeretetet e nagy szent iránt, hogy indítást adjon arra, hogy kérjük közbenjárását s utánozzuk erényeit és odaadását. Életük konkrét bizonyíték arra, hogy lehetséges megélni az evangéliumot.

Nincs más hátra, mint hogy kérjük Szent Józseftől a kegyelmek kegyelmét: megtérésünket.

Róma, a lateráni Szent Jánosnál, december 8-án, 2020-ban, pápaságom nyolcadik évében.

Ferenc pápa

"Isten temploma szent, s ti vagytok az." (1Kor 3,17)

Köszönjük szépen mindazok segítségét, szolgálatát, akik az úrnapi oltárok előkészítésében és a körmenetben segítségünkre voltak. Isten fizesse meg!

adott hangversenyt a belvárosi templomban a Filharmónia Magyarország szervezésében.

MISSZIÓS TÁBOR. Június 20-án, hétfőn kezdődött a gyermekmissziósok tábora. Többek között Szeged, Kiszombor, Apátfalva és Szarvas voltak úticéljaink. Harminc gyermek mellett öt felnőtt segítő vett részt rajta. Az új missziósokat 26-án, vasárnap avatta fel Sebastian atya. Imádkozzunk értük!

MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA. Június 24-én, pénteken 21 órától a Múzeumok éjszakája keretében esti templom- és plébánia-bemutatót tartottunk. Az est borkóstolóval zárult.

HÁLAADÁS. Június 25-én, szombaton 18 órakor hálaadó szentmisét celebrált Pálfi Zoltán plébános Serfőző Levente és Joó Balázs atyákkal pappá szentelésük 20. évfordulója alkalmából. Az ünnepi szentmisére meghívták szentelő püspökünket, Gyulay Endrét is. Mise után agapé volt.

SZENT LÁSZLÓ BÚCSÚ ÚJVÁROSON. Június 26-én, 11 órakor tartottuk az újvárosi templom Szent László búcsúját. A szentmisét bemutatta Kasuba Róbert pitvarosi plébános. Mise után agapé a templomkertben.

BOGÁRZÓ. Az aratás kezdetéhez kapcsolódóan Bogárzóban áldottuk meg az aratókat és gépeiket, valamint szentmisét mutattunk be. Időpont: június 28.

KÁLVÁRIA KÁPOLNA. Szent Péter és Pál apostolok főünnepén a Kálvária kápolnában mutattunk be szentmisét június 29-én, szerdán, 18 órától.

EZÜSTMISE. Július 24-én, vasárnap 18 órakor Perlaki György atya mutatott be ezüstmisét a kis kápolnában.

TEMETŐKÁPOLNA. Július 26-án, kedden 18 órakor a temetőkápolnában volt a szentmise Szent Anna tiszteletére.

MOTOROS ZARÁNDOKLAT. Július 30-án, szombaton 11 órakor Kocsis Fülöp érsek mutatott be görögkatolikus szent liturgiát templomunkban, miután motoros zarándoklatot vezetett Pálósszentkútról Makóra.

SZENT ANNA OLTÁR. A restaurált Szent Anna oltárt július 31-én, a 9 órai szentmisében áldottuk meg.

ORGONAHANGVERSENY. Augusztus 4-én, csütörtökön 19 órakor Szamosi Szabolcs orgonaművész és Sebestyén Márta énekművész

ÉRTÉK-TÁR(GY). Ajánlom szíves figyelmükbe a 250 éves templomunk kincseit bemutató új sorozatunkat plébániánk youtube csatornáján és facebook oldalán. A következő epizódok a templombelső rejtett kincseit fogják bemutatni. Köszönet mindazoknak, akik időt, energiát fektetnek a készületbe, a felvételekbe!

KATTÁRS. 2022. szeptember 22-25. között a Szeged-Csanádi Egyházmegye szervezi meg a Katolikus Társadalmi Napok (KATTÁRS) országos programsorozatot. Mottó-

görögkatolikus szent liturgiát hallgathattunk a bogárzói templomban. Utána koncert szólt.

JUBILEUMI HÉT. Jubileumi hetünk augusztus 12-én, pénteken 17 órakor kiállítás-megnyitóval vette kezdetét a templomban.

Aug. 13-án az esti szentmise után kerékpározásra hívtunk mindenkit a városba, ahol Szent Istvánhoz és templomunkhoz kapcsolódó emlékeket kerestünk fel.

Aug. 14-én, vasárnap 16 órakor templombemutató sétát tartottunk. Utána lehetőség volt megtekinteni a Mindzsenty-szobát a plébánián.

Aug. 15-én, Nagyboldogasszony ünnepén gyalogos zarándoklatot szerveztünk Szeged-Alsóvárosról Makóra. A zarándokok a ferences templom elől 6 órakor indultak. Aznap csak esti szentmise volt a templomban, melyet a makói születésű Dr. Gruber László szentesi plébános mutatott be. Utána a Lorem Ipsum Kvartett koncertjére került sor.

Aug. 16-án, kedden az esti szentmise után taizéi imaórát tartottunk.

Aug. 17-én, szerdán az esti szentmise után alkalmunk adódott a közösségi összetartozást erősíteni: a plébánia udvarán vidám együttlét és agapé volt egy tábor-tűz keretében.

A jubileumi kötet bemutatója aug. 18-án 18 órakor volt a Korona Szállóban.

Aug. 19-én, pénteken 21 órától keresztutat végeztünk a templomban.

Az ünnepi szentmise augusztus 20-án 10 órakor kezdődött, melyet az ősi Csanádi Egyházmegye 3 püspöke mutatott be.

ja: „Megújulni közös értékeinkben”. A rendezvénynyitó szentmiséje szeptember 22-én, csütörtökön 18 órakor kezdődik a Dómban, melyet Dr. Veres András győri püspök, az MKPK elnöke mutat be.

Szeptember: történeti, tudományos emlékülés
Október: plébániai zarándoklat
November: faültetés; elsőáldozottak, béráltak, házassultak megáldása
December: adventi kórushangverseny

Felelős kiadó:
Pálfi Zoltán plébános
Szerkesztés és tördelés:
Szűcs Tamás
Fotó: Gilicze Tamás, Kómár Mátyás, Majoros Márton, Mészáros Ildikó, Szabó Anita
A szerkesztőség címe:
Szent István Király Plébánia
6900 Makó,
Szt. István tér 22/a
www.makobelvaros.hu
plebania.makobelvaros@gmail.com
Tel.: 06-20/464-2637